

Kas kooli saab usaldada?

Koolirahval on ukse ees lõpusirge, et astuda suvesse. Enne, kui õpilased lõpu- või klassitunnistuseni jõuavad, on vaja teha riigieksameid, koolieksameid, põhikooli lõpuksameid, üleminekuksameid, tasemetöid ning kaitsta lõpu- ja uurimistöid. Õppeaasta lõpus on võtmeteemaks õppetööst kokkuvõtete tegemine, õpilaste testimine, õpetajate sisehindamine ja enda töö tagasisidestamine.

Kuidas seestpoolt paistab Haljala Gümnaasiumi tegutsemine? Mille poolest erineb uus põlvkond? Mida saavad muuta õpetajad? Mida peaksime tegema tulevikus teisiti, et meie lapsed oleksid õnnelikud ja targaks õpetatud?

Töö noorte inimestega, nendega arvestamine ja hea hariduse andmine ei ole lihtne tegevus ühiskonnas. Toetudes pedagoogikateadlaste arvamusele on ühiskonna areng väga kiire ja tunne, et jääd rongist maha, pole võõras ka koolielus. Sageli oleme silmitsi uute probleemidega, mis vajavad lahendamist.

Sel kevadel oleme oma aruteludes keskendunud rohkem põhikooli probleemistikule. Hea koostöö on kooli hoolkogu liikmetega ja siinkohal kooli juhtkonna tänuavaldus aktiivsetele lapsevanematele. Koolile on kõige tähtsam lapsevanemate toetus ja kogukonna aramus.

Kindlasti ei kuluta tänapäeval õpilased õppimist toetavale tegevusele nii palju aega kui varem. Õpilaste jaoks kerib esiplaanile üha uusi huvitavaid ettevõtmisi seoses tehnikavidinate arenguga nutiajastul ning nende hulgas ei peeta oluliseks traditsioonilist raamatute lugemist, luuletuste pähe õppimist. Uuringute andmetel on kasvanud just poiste osakaal, kes väljaspool koolitunde üldse ei loe. Õpetajad kurdavad, et tänapäeva lapsed ei suuda keskenduda võrdselt varasemate põlvkondadega, mis teeb õpitegevuse järjest keerulisemaks. Koolis ei ole laste jaoks põnev ning ainekeskne õpetamine ei kõida neid.

Et hoida kõrgel huvi koolitöö vastu ning elavdada traditsioonilist õppetööd, on Haljala kooli õpetajad sel õppeaastal läbi viinud palju projekte. Õpetajad on osalenud mitmetel rahvusvahelistel koolitustel, nad võtavad järjest julgemalt koolitundides kasutusele uuemat tehnoloogiat ning juurutavad uurivat õpet. Seda kõike ikka lootuses, et tänu neile tegevustele saavad meie õpilased paremad arenguvõimalused.

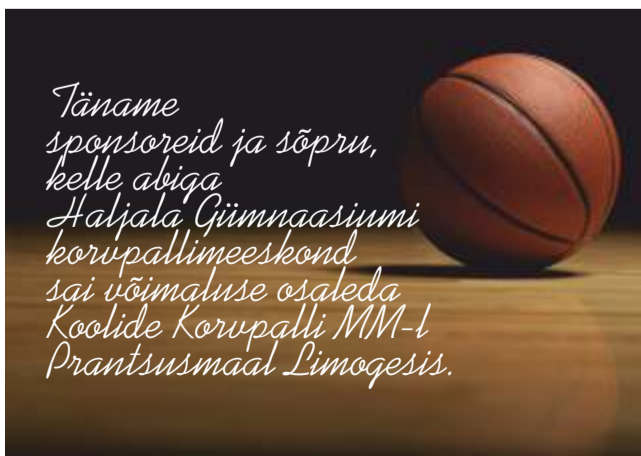
Samas ei saa koolis olla kogu aeg mõnus, see on koht, kus õpilane peab end kokku võtma ja pingutama. Ka lapsevanemate panus on siin suur, sest lapsed vajavad nii järelevalvet kui toetust. Seda eriti põhikooli viimases astmes, kus on kõige rohkem väljakukkumisi ja mahajäämust.

PISA tulemuste poolest on Eesti õpioskused suurepärased, kuid koolirõõmu jääb väheks. Kooli üheks tähtsaks ülesandeks on konfliktide lahendamisoskuse arendamine. Koolikultuur peab olema vaimselt täiuslik, sõbralik, meeldiva õhkkonnaga. Õppetöö peab olema jõukohane. Tavaliine mõtteviis on, et kui laps on andekas, saab ta hakkama nii või teisiti. Õpetaja peab olema nõudlikum andekamate õpilaste suhtes. Täna südamest tublisid kolleege, kes tunnevad ära õpilase andekuse ja sellega süvendatult tegelevad. Usaldan Haljala kooli õpetajaid, kes on oma ala spetsialistid, hästi koolitatud ja teavad, kuidas õppetööd hästi organiseerida.

Soovin meie õpilastele jätkuvat õpihimu; lähedaid ja sõbralikke õpetajaid, kes teevad koolis õppimise nauditavaks. Lapsevanemad, olge kaasas kõik üheksa pikka kooliaastat. Kõik koos teeme oma laste elu huvitavaks, kasvatame-õpetame tuleviku inimesi. Täiuslikku suvepuhkust igasse peresse, kohtume taas 1. septembril 2015!

Tänastele ellu astujatele, meie kooli gümnaasistidele tahaksin veel soovida kuhjaga avastamisrõõmu. Teie olete meie kooli töö viljad ja Haljala pärlid.

Inge Laiv
Haljala Gümnaasiumi direktor

Täname sponsoreid ja sõpru, kelle abiga Haljala Gümnaasiumi korvpallimeeskond sai võimaluse osaleda Koolide Korvpalli MM-l Prantsusmaal Limoges.

Haljala vanim elanik sai 100-aastaseks

Marta Nõlvak, Haljala vallavalitsuse töötaja aastatel 1942-1943 võttis oma 100. sünnipäeval 23. aprillil vastu hulgaliselt õnnitlusi ja häid soovide. Väerika juubeli puhul oli õnnitluskirja saatnud ka Vabariigi President.

Marta, keda pere ringis kutsuti hellitavalt Maretiks, sündis 1915. aasta 23. aprillil Helene ja Arnold Grünfeldti neljanda lapsena.

Marta lapsepõlv, kooli- ja noorusaastad möödusid Rakvere valla Väljataguse küla Aru talus, mille oli ostnud oma üha kasvavale perele Sagadi mõisa abimees-õhkele ja lühemat aega ka metsaõhkele töötanud isa Arnold. Kokkuhoidev ja töökas pere koolitas kõiki oma lapsi, arvestades sealjuures nende soovide ja huvidega. Aktiivselt osaleti Virumaa elus ja tehti sporti. 6-klassilise algkooli järel õppis südamlilik, töökas ja sihikindel Marta Rakvere täienduskoolis, Tartu Naiseltsi kutsekoolis ja Kehtna Kodumajanduskoolis, kus omandas ka täiusliku masinakirjaoskuse. Peale koolide lõpetamist tuli tal algul perenaise kohustusi täita oma venna Ferdinandi jaoks ostetud ja üles ehitatud Kuusiku talus, kus hiljem kogu nõukogude aja toimus Energia kolhoosi kontor.

Just hea masinakirjaoskuse tõttu kutsuti Marta tööle Haljala vallavalitsusse, kus vallavanemaks oli Georg Nõlvak, taluperemees Aasu külast, kes oli küll alustanud juuraõpinguid Tartu Ülikoolis, kuid oli pidanud need isa surma tõttu katkestama ja pöörduma tagasi koju isatalu pidama. Kaks noort ideaalilähedaste iseloomuomadustega ja suure sisemise väärkusega inimest Marta ja Georg armusid, otsustasid eluteed jätkata koos ja löid 1942. aasta detsembris perekonna, kuhu sündis ajapikku neli last. Haljala valda tööle tulemisest alates on Marta elu olnud seotud Haljalaga, kuigi pere elukoht on veidi kaugemal, Aasu külas ning Marta töökoht kolhooside perioodil oli hoopis Essu mõisas asunud Õitsengu kolhoosi kontor. Marta ja Georgi laste koolitee viis aastaid päev-päevalt Haljalsse. Nagu paljusid, võiks isegi öelda, et enamikku Eesti peresid asus ka Marta ja Georgi peret muserdama ajaloo kulg ja sündmused, mis veeresid julmalt üle Eestimaa. Kõige kurvem aeg minu ema elus oli 1944. aasta sügis, kui kopsupõletikku suri 1 aasta ja 7 päeva vanusena pere esiklaps, poeg Jaak, kes on maetud Nulbachi (minu vanaisa Juhani, kes samuti on

Juubilar Marta Nõlvak (keskel) külaslistega Haljala Vallavalitsusest.

Foto erakogust.

tada Valge mere-Balti mere kanalit. Ainult ime ja kaasvangi poolt kiirelt ulatatud käsi päästis ta seal kindlast surmast, mis oleks järgnenud kõrgelt kaheksakorruselise maja kõrguse lüüsi servalt alla kukkumisel. Jaagu surma ja isa sõjavangi põlve ajal kandis ema mind juba oma südame all. Võib-olla olen ma ise just kõige selle ema poolt läbielatud kurbuse tõttu pärinud tõsise loomuse ja ellusuhtumise, teades, et nagu emagi võin elus loota ainult enda ja oma pere tööle. Ema kõrvale naasis sõjavangist eluga tagasi pöördunud isa, kuid 1950. aasta kevadtalvel jooksid sõdurid püssidega ümber meie kodumaja ning isa viidi jälle vanggi, sest ei saanud ju lasta vabaduses viibida kunagist taluperemeest, vallavanemat, Isamaaliidu liiget. 25+5 aastaks vangi ja asumisele mõistetud isa viidi jälle abikaasa ja väikeste laste juurest. Seekord Põhja-Uuralitesse. Seda isa kodunt äravimist mäletan ma ka ise. Mitte palju, kuid siiski. Emal tuli võidelda elukohta allesjäämise, kolme väikese lapse toitmise ja toimetulemise eest. Ema jaksas truu abikaasana loota ja oodata mehe tagasitulekut. Ja abikaasa ning isa tuli veelkord tagasi. Võib-olla andis just ema truudus ja kodunt saadetud toidupakid, mille tegemist ja nappi sisu ma samuti mäletan ning kodus ootavad kolm last isale jõudu vangipõli üle elada. Stalini surm ja olude muutumine lõi eeldused vabanemiseks ja koju tagasipöördumiseks. Kodu oli õnneks alles ja hoitud. Isa oli oodatud. Mäletan, kuidas me emaga läksime ühel päeval Põdrusele. Tallinna

Isa ja emaga Haljala surnuaias.

Foto erakogust.

oanud Haljala vallas vallavanemaks, ja minu isa isa Georgi nimi enne eestistamist oli Nulbach) pere rahulasse Haljala Kakumäe kalmistul. Sel kurval ja raskel ajal oli pereisa Georg, kes 1944. a üldmobilisatsiooniga oli võetud saksa sõjaväkke venelaste käes sõjavangis. Sõjavangina tuli ehi-

suunas sõitev buss peatus meie juures olevas peatuses ja bussi alt paistsid sealt maha astuva mehe jalad. Ema oli läinud peatusesse ja jätnud meid, lapsi kooli pargi puude alla veidi kaugemale ootama.

Emale ja isale oli antud koos elada veel peaaegu 19 aastat, kuni isa suri infarkti oma 71. sünnipäeva eelõhtul 17. augustil 1974. Olin temaga sel hetkel. Ainsana perekonnast. Edasi pidi ema jälle jaksama ilma oma kalli abikaasata. Olema ikka rohkem andjaks kui saajaks. Kurv on, et ema ei ela praegu oma kodus, vaid hooldekodus. Veidi lohutab see, et hooldekodu töötajad on head ja südamlikud. Oma mõtetes nimetan neid headeks haldjateks.

Irja Alakivi, sündinud Nõlvak

Paneme suve ja sügise purki

Varangu Külaselts kuulutab välja hoidiste konkursi „Süvi ja sügis purki“. Hoidistest on oodatud nii moosid, salatid kui marinaadid - kõik, mis talveks purki varutud. Hoidised lähevad võistlustule septembris. Selgitatakse välja parim magus, soolane ja Ahhaa!- elamust pakkuv toode. Hinnatakse nii hoidise maitset kui ka välimust, seega tasub vaeva näha ka purgi väljanägemisega. Purgile kirjutada hoidise nimi, kuid mitte märkida hoidistaja nime, sest ainult nii saab tagada erapooletu hindamise. Võistlustööd tuleb tuua Varangu seltsimajja ja nende arv ei ole piiratud. Võitjad aitab välja selgitada žürii ja neid ootavad auhinnad. Augustikuu lehes ilmub täpsem info konkursi toimumise aja ja tingimuste kohta.

Urve Kingumets

Varangu Külaseltsi juhatuse liige

Korvpallivõistkond SK Aaspere võitles end kõrgemasse liigasse

Maikuu esimesel nädalavahetusel mängis esiliiga teise koha omanik SK AASPERE Lääne-Viru korvpalli meistriliiga 7. kohale jäänud RAKKE võistkonnaga üleminekumänge. Peeti kaks kohtumist, neist esimene toimus kodus ja see ka võideti 77:66. Kuigi algus oli raske - esimene veerandaeg kaotati 17:30, koguti end ja ülejäänud kolme veerandiga lasti Rakkel visata kokku vaid 36 punkti.

Teine mäng toimus Rakkas, kus samuti kaotati esimene veerandaeg. Taaskord pidid mehed end kokku võtma ning mäng võideti 84:54. Kahe mängu kokkuvõttes alistati meistriliiga võistkond 41 punktiga, mis annab võimaluse uuel hooajal mängida kõrgemas liigas. Eks aeg näitab, mis täpsemalt saama hakkab. Oli põnev hooaeg! Aitäh kõigile sponsoritele ja toetajatele, tänu kellele see hooaeg teoks sai - Callefik, Inmarx, WT Group, Haljala Vald! Uuel hooajal uue hooga!

Marco Aitman

SK Aaspere

PEREPUBI

Võsu mnt 7a, Haljala

Tel: 5693 5339 e-mail: info@perepubi.ee
www.perepubi.ee f perepubi

- päevatoidud
- a la carte menüü
- pitsad
- värsked pagaritooted (saiakesed, pirukad, koogid, tordid)
- soolased tordid
- lauad tähtpäevadeks (meie juures või kodus või kus iganes)
- kõiki toite/tooteid saab kaasa tellida
- seminaride, koosolekute pidamise võimalus
- kinoõhtud
- müügil käsitöö
- veoteenus 8 kohalise bussiga

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000

Toimetus: Külli Heinla, Maiga Parksepp

Toimetus jätab endale õiguse kaastöid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eesti.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastöid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Kes minevikku ei mäleta...

Haljala raamatukogus toimus 5. mail suguvõsauurimise infotund. Üritus sai teoks tänu Eesti Genealoogia Seltsile, kes sellise ettepaneku tegi. Eesti Genealoogia Selts (EGeS), mis on 1931. a asutatud Eesti Eugeenika ja Genealoogia Seltsi Genealoogia Toimkonna õigusjärglane, tähistas tänavu kevadel seltsi taasloomise 25. aastapäeva. Oma juubelipäeval, 5.05.2015, otsustaski seltsi liikmeskond üle Eesti jagada oma teadmisi ning tutvustada suguvõsauurimist.

Haljalas oli võimalik huvilistel kohtuda EGeS Virumaa esimehe Hubert Gutmanniga, kes tutvustas suguvõsauurimise põhitõdesid ja –allikaid ning jagas genealoogialaseid näpunäiteid. Praegusel ajal on tavainimesele tema ajalugu kättesaadav nii arhiive külastades kui interneti vahendusel. Peab vaid olema huvi ja tahtmist oma juuri otsida. Suguvõsauurimine algab tegelikult igapäevast enda

Huvilised suguvõsauurimise infotunnis.

Foto: Maiga Parksepp

kodust. „Filmige, pildistage, lindistage oma peret ja vana-vanemaid,“ soovitas härra Gutmann. „Alustage sellest, et teete korda oma fotoalbumid: kirjutate piltide taha, millal ja kus see on tehtud, kes on fotol.“

Maiga Parksepp

Haljala Vallaraamatukogu juhataja

Lauluvõistlus pidas sünnipäeva

Vahetult enne emadepäeva, 9. mail toimus rahvamajas juba XX korda laste lauluvõistlus, millest sel aastal võttis osa 28 laululast. Käesoleval aastal oli lauluvõistluses mitu olulist muutust. Kõige nooremad laululapsed seekord omavahel võidu ei laulnud, vaid laulsid kuulajatele soojendusesinejatena. Ruti Tasuja juhendamisel laulsid meile Tõnn Lipp, Kristelle Urmet, Adele Saamot, Henry Samolberg, Airis Aavoja ja Robin Toiger, kes kõik said laulmisega suurepäraselt hakkama.

Siis algas võistlus. Sellel aastal mängis laval päris ansambel ning laululapsed tundsid ennast tõeliste, väikeste superstaaridena. Laulud hakkasid kõlama ja žürii koosseis Merle Eberhart, Eva Samolberg-Palmi, Inge Rahkema, Pille Sepp valisid ka seekord välja parimad lauljad.

Algklasside arvestuses võistles 9 last. Tütarlastest sai kõrgeima koha Miiia Vask lauluga „Hai“ ning poiste arvestuses oli kõige parem laulumees Mihkel Liiv. Ergutuspreemia võitsid Nele Limberg ja Heiko Einberg.

Põhikooli arvestuses olid juba teist aastat järjest parimad Katariina Siilak ja Andry-Sten Tüvi. Ergutuspreemiad said Arnis Avar Sammalpäärg, Regina Prihodko, Kertu Greenberg ja Jan-Erik Tamm.

Kõige vanemate laululaste esikoha ja Haljala Lions Clubi poolt välja pandud 50 eurot võitis Sven Rannar, kes laulis laulu „Nagu merelaine“.

Suured tänud juhendajatele: Ruti Tasuja, Viivi Voorand, Mari Kaasik ja Kelli Pärnaste. Samuti saateansamblile: Peep Pihlak, Vallo Vildak, Lembit Kirsipu, Ahti Bachblum.

Suur, suur tänu ka kõikidele headele sõpradele, kes toetasid laste lauluvõistlust ning aitasid laululastele auhindu

muretseda. Aitäh teile, Inge Rahkema, Baltic Fibres OÜ, Eleks Agro OÜ, Lions Club Haljala, Haljala Vallavalitsus.

Haljala Rahvamaja

Parim laulupoiss põhikooli arvestuses - Andry-Sten Tüvi.

Foto: Rahvamaja, 2013

Lääne-Viru maakonnaliine teenindav Go Bus võtab maikuust kasutusele uue piletimüügisüsteemi

Lääne-Viru maakonnaliine teenindav Go Bus võttis alates 1. maist 2015 kasutusele uue piletimüügi- ja kassasüsteemi, mis teeb sõitmise sujuvamaks ja mugavamaks nii reisijale kui bussijuhile. Uuele süsteemile üleminekuga seoses hakkab Go Ini maksekaartide asemel maikuust kehtima ühiskaart.

„Tahvelarvutit meenutavad multifunktsionaalsed piletimüügiaparatuurid võimaldavad bussijuhil lihtsamini jälgida liini läbimise infot. Graafikus püsimine on jälgitav armatuurile paigutatud ekraanilt. Samuti saab tahvlilt vaadata aega bussi väljumiseni ja järgmisesse peatusesse jõudmiseni. Kui buss peaks mingil põhjusel hilinema, siis on see koos bussijuhi andmetega nähtav dispetšerile, kes saab vajadusel bussijuhiga kiiresti ühendust võtta,“ loetles Go Busi Rakvere piirkonnajuht Rein Kaljuveer uue süsteemi mõningaid eeliseid.

Uuele piletimüügisüsteemile üleminekuga seoses võetakse Go Ini maksekaardi asemel alates 1. maist kasutusele ühiskaart, millele raha laadides ning sellega sõidu eest tasudes saab täispileti hinnast 5% soodustust. Go Ini kaarte saab tasuta ühiskaardi vastu vahetada kuni 15. maini bussijuhi juures ja Go Busi piirkonnakontoris. Juhul kui kaardil on rahaline jääk, mida soovitakse ühiskaardile üle kanda, siis palume pöörduda Go Busi piirkonnakontoris, mis Rakveres asub aadressil Aia tänav 16. Go Ini kaardil olev rahajääk kantakse sealsamas uuele ühiskaardile üle.

„Ühiskaart pakub mugavat võimalust reisida sularahata ning soodushinnaga. Ühtlasi on ühiskaart laiemate kasu-

tusvõimalustega. Sellega saab sõita nii Go Busi maakonnaliinibussides, kaugliinibussides kui ka Tallinna ühistranspordis ehk kõikides kohtades, kus on ühiskaardi kasutamise võimalus,“ rääkis Kaljuveer.

Ühiskaardile saab igaüks raha juurde laadida kaardi müügipunktides, internetipangast ning mobiil- või lauatelefoniga. Täpne info on väljas ühiskaardi veebilehel www.pilet.ee. Raha saab kaardile panna ka bussijuht, kui reisija tasub toimingut eest sularahas.

Bussidesse on paigutatud kontaktivabad kaardilugejad, mille vastu tuleb ühiskaart bussi sisenedes valideerimiseks asetada. Bussijuht näeb armatuurlauale seatud tahvlilt, kas kaardil on piisavalt sõiduks raha ning sellega sõiduõigus olemas.

Kuna uus piletimüügisüsteem võtab pilethinnad automaatselt Maanteeameti andmebaasist www.peatus.ee, siis ei pruugi need praeguste hindadega päris täpselt kattuda. Erinev hind tuleneb sellest, et andmebaas on peatuste vahemaad arvestatud saja meetri täpsusega, kuid praegused hinnad on ümardatud täiskilomeetritele. Piletimüügi info laekub andmebaasist otse bussifirma serverisse. Samuti ümardatakse pilethinnad arvelduse lihtsustamiseks viie sendi täpsuseni.

„Palume reisijatelt mõistvat suhtumist võimalike tõrgete osas uuele süsteemile ülemineku esimestel päevadel. Kõik tähelepanekud on oodatud info@gobus.ee või numbril 12012, et saaksime süsteemi korrektselt kasutusele võtta,“ ütles Go Busi Rakvere piirkonnajuht Rein Kaljuveer.

Kas oled märganud erasektoris korrupsiooni?

Korrupsioon ametialase positsiooni ärakasutamise isikliku kasu saamiseks. Üldlevinud on arvamus, et korrupsiooni kohtame avalikus sektoris, kuid tegelikult võib korrupsioon aset leida ka era- ja kolmandas sektoris, kus samuti saab ametikohta ja isikule antud volitusi kuritarvitada omakasu eesmärgil.

Eestis on seni päevavalgele ilmunud vaid üksikud erasektori korrupsioonijuhtumid. Meediast meenub ehk nii mõnelegi juhtum kaubandussektoris, kus hulgifirma Haljas juhid mõisteti süüdi pistise pakkumise katses. Samuti kajastati ajakirjanduses altkäemaksu nõudmist ehitusettevõttes, kus ehitustööde probleemideta kulgemiseks nõudis ehitusjärelvalve ehitajalt 50000 eurot altkäemaksu.

Mõlema toodud juhtumi puhul on heameel tõdeda, et need teod tulid ilmsiks just tänu inimeste enda sisemisele õiglustundele ja soovile korrupsiooni välja juurida.

Edu on korrupsioonivastases võitluses keeruline saavutada, kui ettevõtete juhtkonnad ja otsustuspädevusega isikud ei teadvusta korrupsiooniga kaasnevat negatiivset tagajärge. Põhimõtteliselt ei saa korrupsiooniohtu välistada ükski ettevõtte, kuna keelatud tehingute tegemise võimalus eksisteerib kõikidel ettevõtte nimel tegutsevatel töötajatel, kellel on avaliku ülesande täitmiseks ametisund.

Kõige olulisem on, et ettevõtetel oleks paigas oma väärtushinnangud, rakendataks sisekontrollimeetmeid ja jagataks informatsiooni kõige kahtlase osas. Selleks, et üheskoos võidelda tulemuslikult nii avaliku sektori kui ka erasektori korrupsiooniga, tuleb igal inimesel, olenemata tema positsioonist või ametikohast, anda oma panus ausama ja läbipaistvama riigi kujunemisele.

Ebaausatest ametnikest ja ettevõtjatest ei võida pikas perspektiivis keegi, sest sellised inimesed ei too head asutuse või ettevõtte mainele ega asutuse teenust soovivale kliendile, teenust pakkuvale ettevõtjale või konkurendile. Seetõttu on oluline, et korrupsioonivastases võitluses anaks iga inimene vääritutest tegudest politseile teada.

Olulised muudatused karistusseadustikus

Aasta alguses jõustusid karistusseadustikus mitmed muudatused korrupsioonikuritegusid käsitlevates paragrahvides.

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 22.04.2015

1. Nimetati AS Haljala Soojus nõukogu liikmeteks Aare Vabamägi, Jaan Meerits ja Marko Teiva.
2. Määrati toimetulekutoetused kuuele toetust vajavale isikule kokku summas 871,67 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus üheksale toetust vajavale isikule kokku summas 910 eurot.
3. Kompenseeriti ühele lapsele osutatava lapsehoiuteenuse maksumus riigipoolt rahastatava lapsehoiuteenuse eraldatud vahendite arvelt.
4. Väljastati ehitusluba Aasu külas, Kaksikute kinnistul asuva elamu rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks.
5. Anti kirjalikud nõusolekud Haljala alevikus, Veskijärve tn 6 kinnistul asuva elamu kütte rekonstrueerimiseks, suvemaja püstitamiseks Võle külas Heina maaüksusele ja sauna püstitamiseks Auküla külas Veskiära kinnistule.
6. Väljastati projekteerimistingimused Kisuvere külas, Kisuvere kinnistul asuva lauda osaliseks rekonstrueerimiseks tapamajaks, Auküla külas Aupaju kinnistule elamu projekteerimiseks ja Võle külas Kuusiku kinnistul juurdepääsute projekterimiseks.
7. Kiideti heaks Haljala avatud valitsemise tegevuskava. Tegevuskava eesmärk on süvendada koostööd vallavõimu ja vallaelanike vahel veelgi parema elukeskkonna ja tugevama kogukonnatunde saavutamiseks. Tegevuskava on avaldatud valla kodulehel.

Vallavalitsuse istungil 29.04.2015

1. Väljastati projekteerimistingimused omareoveepuhasti projekteerimiseks Auküla külas, Kadapiku kinnistule.
2. Väljastati projekteerimistingimused Auküla külas, Veskiära kinnistul asuva elamu laiendamiseks ja septiku paigaldamiseks.

Vallavalitsuse istungil 06.05.2015

1. Eraldati vallaelarve reservfondi jäägist 134 eurot töötajale matusetootuse maksamiseks.
2. Väljastati projekteerimistingimused omareoveepuhasti projekteerimiseks Tatruse külas, Mari-Liisu kinnistule.
3. Kinnitati Põdruse külas Kodupaiga kinnistul majandamise kava.
4. Määrati Haljala alevikus Võsu mnt 7c katastriüksuse sihtotstarbeks elamumaa.

Esimene oluline muudatus on see, et enam ei tehta vahet pistisel ja altkäemaksul. Igasugune ametiisiku poolt talle endale või kolmandale isikule vara või muu soodustuse lubamisega nõustumine või vastuvõtmine vastutasuna oma ametiseisundi kasutamise eest on nüüd karistatav ja käsitletav altkäemaksuna. Seda sõltumata sellest, kas ametiisik pani hüve saamiseks toime ebaseadusliku või õiguspärase teo.

Teise olulise uuendusena on seadusandja uute kuriteokoosseisudena karistusseadustikus sätestanud erasektori korrupsioonikuriteod - altkäemaksu võtmise- ja andmise erasektoris.

Kuigi ka varem oli olemas võimalus võtta eraõigusliku juuridilise isiku nimel tegutsevat isikut vastutusele altkäemaksu võtmise eest, on käesolevast aastast sellised kuriteokoosseisud selgelt välja toodud. Kuriteokoosseisud seisneb eraõigusliku isiku huvides majandustegevuses tegutsemiseks pädeva isiku, samuti vahekohtuniku poolt talle või kolmandale isikule vara või muu soodustuse küsimises, selle lubamisega nõustumises või vastuvõtmises vastutasuna tema pädevuse kuritarvitamise eest.

Asjaolu, et korrupsioon erasektoris on nüüdsest kriminaalseeritud päris omaette kuriteokoosseisudena, viitab riigi soovile tagada aus ja läbipaistev konkurents ka erasektoris.

Kui seni on õiguskaitseasutused panustanud valdavalt avalikus sektoris (kohalikud omavalitsused ja nende allasutused ning riigiasutused) korrupsioonijuhtumite tuvastamisele, siis üha rohkem laekub teavet korrupsioonist erasektoris ning rääkida saab ka juba konkreetsetest menetlustest.

Kõik vihjed võimalike korrupsioonijuhtumite kohta on väga teretunud ning iga informatsioonikild loeb. Esmasilgul tähtsusetuna näivad vihjed aitavad kaasa probleemide ilmsikstulekule ja ebaausa töötajate vastutusele võtmisele.

Korrupsioonikuritegude büroole on võimalik saata vihjeid kirjutades: korrupsioonivihje@politsei.ee või helistades vihjetelefonil automaatvastaja numbrile 612 3657.

Indrek Vikkat

Korrupsioonikuritegude büroo Ida talituse juht

5. Nõustuti Varangu külas asuva Küla kinnistul koosseisus oleva Küla katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Lüla ja Kulli.
6. Anti kirjalik nõusolek Haljala alevikus, Võsu mnt 27 kinnistule piirde püstitamiseks.
7. Väljastati ehitusluba Kärmu külas, Kingu kinnistul asuva elamu rekonstrueerimiseks.
8. Otsustati teha volikogule ettepanek taotlema tasuta munitsipaalomandisse tänavarajatiste alune ning nende teenindamiseks vajalik maa ja esitati vastav eelnõu.

Vallavalitsuse istungil 14.05.2015

1. Väljastati projekteerimistingimused Haljala alevikus õsu mnt 1 asuva korterelamu katuse rekonstrueerimiseks, Haljala alevikus Rakvere mnt 33 kinnistul juurdepääsutee, Liiguste külas Linnupesa kinnistule omareoveepuhasti projekteerimiseks ja Põdruse külas Risti kinnistul elamu rekonstrueerimiseks ja omareoveepuhasti projekteerimiseks.
2. Väljastati ehitusluba Põdruse külas, Kodupaiga kinnistul asuva korterelamu katuse rekonstrueerimiseks ja Haljala alevikus Võsu maantee veetrassi ehitamiseks.
3. Väljastati luba reklaami paigaldamiseks Haljala alevikus Vasta kinnistule.
4. Tehti volikogule ettepanek anda nõusolek OÜ-le Rivalte Grupp Pehka külas asuva maatulundusmaa sihtotstarbega Teeääre kinnistul omandamiseks.
5. Nõustuti jäätmeloa väljastamisega aktsiaseltsile EcoPro.
6. Nõustuti korteriomandite seadmisega Kõldu külas Lillevälja katastriüksusel asuva elamu korteriomanike kasuks.
7. Kinnitati munitsipaalomandisse antud Haljala alevikus asuvate Tallinna mnt 10a, Tallinna mnt 15a, Võsu mnt 1b ja Vaikuse, maaüksuste piirid, pindala, sihtotstarve ja maksustamishind.
8. Tehti volikogule ettepanek osaleda piirkondliku sotsiaaltranspordisüsteemi rakendamise projektis ja esitati vastav otsuse eelnõu.
9. Nimetati Haljala Vallavalitsuse esindajateks 2015 aastal Peeter Toominga nimelise fotopreemia määramise komisjoni Avo Seidelberg ja Ain Liiva.
10. Nõustuti Haljala Rahvamaja poolt avaliku ürituse „Haljala jaanituli“ korraldamisega 22. juunil Haljala Rahvamaja lõkkeplatsil.

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 19.05.2015. a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Olev Lipp, Jaan Meerits, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Riina Tamberg, Greete Toming, Tiit Toming ja Anti Tõld. Istungilt puudusid: Rainer Lille ja Aleks Strazdin.

Otsustati:

1. Kehtestada toimetulekutoetuse määramiseks eluruumi alaliste kulude piirmäärad;
2. Taotlema Haljala valla munitsipaalomandisse Rakvere maantee kõnnitee, Võsu maantee kõnnitee ja Tehnika tänava alune maa;
3. Muuta Haljala Vallavolikogu 19.02.2013 otsust nr 203 „Maa munitsipaalomandisse taotlemine“;
4. Nõustuti OÜ`le Rivalte Grupp loa andmisega Haljala vallas Pehka külas asuva Teeääre kinnistul omandamiseks;
5. Osaleda piirkondliku sotsiaaltranspordisüsteemi rakendamise projektis;
6. Muuta vallavanema korralise puhkuse ajakava ja lubada Leo Aadel puhkusele ajavahemikul 09.06 - 15.06.2015.a.;
7. Kuulati vallavanema informatsiooni koostamiselt Haridus- ja Teadusministriga ning koolivõrgu korras- tamise rahastamisega seonduvat.

Reisides vajad Euroopa ravikindlustuskaarti

Euroopa ravikindlustuskaardi puudumise tõttu tuli enam kui 400 inimesel möödunud aastal Euroopa Liidus reisides oma raviarve ise tasuda, mille eest oleks tasumise kohustus üle saanud võtta haigekassa.

Möödunud aastal esitas haigekassale raviarvete tagasimakse taotluse rohkem kui 400 inimest, kel oli Euroopa Liidus reisimisel vaja läinud arstiabi, kuid neil ei olnud Euroopa ravikindlustuskaarti ja neil tuli arstiabi eest kohapeal ise tasuda. Sellisel puhul on küll võimalik koju naastes haigekassale esitada tagasimaksetaotlus, kuid kahtlemata võivad ootamatult suured väljaminekud tervishoiuteenustele rikkuda puhkusele. Kokku maksis haigekassa inimestele avalduste alusel tagasi 46 000 eurot. Veerand taotluse esitanud inimestest oli arstiabi vajanud Soomes.

Terviserikke ravimine võib välisriigis osutada väga kulukaks. Seetõttu on oluline reisile kaasa võtta Euroopa ravikindlustuskaart, mis säästab liigsetest kuludest ning eba-meeldivast asjaajamisest. Ravikindlustuskaardi esitamisel saavad Eesti Haigekassas kindlustatud inimesed ajutiselt teises liikmesriigis viibimise ajal vajaminevat arstiabi võrdsetel tingimustel selles riigis elavate kindlustatud inimestega.

Vajaminevaks arstiabiks loetakse teises liikmesriigis viibimise ajal ootamatult tekkinud terviserikke ravimist. See võib olla näiteks kõrge palavik, kõhuvalu, infarkt, õnnetuse tagajärjel tekkinud vigastus, näiteks luumurd jne. Euroopa ravikindlustuskaart annab õiguse vajaminevale arstiabile Euroopa Liidus ning lisaks ka Liechtensteinis, Norras, Islandil ja Šveitsis viibimise ajal. Vajaminevat arstiabi ei ole tasuta – maksta tuleb siiski patsiendi omavastutustasud (visiiditasu, voodipäevatasu jne) asukohamaa hindades.

Euroopa ravikindlustuskaarti aktsepteeritakse ainult riikliku süsteemi kuuluvates raviasutustes. Üldjuhul tasub eraraviasutustes tekkinud kulutuste, omavastutustasude ja riikidevahelise transpordi eest reisikindlustus, mistõttu soovib haigekassa alati enne reisile asumist ka erakindlustuse vormistada.

Meelespea

Euroopa ravikindlustuskaarti on lihtne tellida interneti teel portaalist www.eesti.ee. Kaardi saab tellida oma kodusele aadressile ja see on tasuta.

Euroopa ravikindlustuskaarti ei tohi kasutada, kui ravikindlustus on lõppenud. Ravikindlustus ei võrdu kodakondsusega. Kui ravikindlustus ei kehti, kuid kaarti siiski kasutatakse, on haigekassa tulenevalt ravikindlustuse seadusest ja võlaõigusseadusest õigus nõuda patsiendilt tekitatud kahju hüvitamist.

Euroopa ravikindlustuskaart kehtib 3 aastat ja seda saab kasutada vaid koos isikut tõendava dokumendiga.

Kui reisite väljapoole Euroopa Liitu, on soovitatav teha reisikindlustus.

Haigekassa katab välisriigis saadud raviteenuste meditsiinilised kulud. Patsiendi enda kanda jäävad visiidi- ja omaosalustasud, sõidukulud jms.

Välisriigist helistades on haigekassa infonumber +372 669 6630. Infot ravivõimaluste kohta välismaal ning taotlusvormid leiata haigekassa kodulehelt www.haigekassa.ee.

Välismaal viibides saab meditsiinilist nõu küsida ööpäevaringselt perearsti nõuandeliinilt, helistades numbrile +372 634 66 30

LASTEKAITSEPÄEV

1. juuni 2015
kell 17.00
Haljala Rahvamaja

BATUUT SOPS
MINILOOMAAED NOOLEVISE
NÄOMAALINGUD ISETEGEMISE NURK

KIRBUKAS Kutsume kõiki soovijaid müüma nii omatehtud kui ka omakantud asju (ehted, koogid, riided...). Osalejaid ootame lette üles seadma kell 16.30.

SAIAKESEKOHVIK

18.00 TÕUKEKARALLI JA RATTARALLI
ERINEVAD VANUSERÜHMAD - PÄRIS PISIKESTEST KUNI VANAEEMADE-VANAISADENI!
SÕITES ON KIIVER KOHUSTUSLIK!

IDAVERE MÕIS OÜ

HALJALA JAANITULI

RAHVAMAJA LÖKKEPLATSIL

22. JUUNI 2015
KELL 19.00

Lasteteater **REKY** etendus (algusega kell 19.00)
Sportlikud ja meelelahutuslikud **MÄNGUD**
Tantsuks ansambel „**MOSQUITO**”

Haljala Gümnaasiumi lõpuaktused
19. juunil 2015
Haljala rahvamajas
kell 14.00 põhikool
kell 18.00 gümnaasium

Tervise Tugi OÜ kutsub kõiki huvilisi veresooni kontrollima.

Kas Teil on kõrge vererõhk?
Kas Teil on kõrge kolesteroolitase?
Kas Teil on perekonnas esinenud südame-veresoonkonna haigusi?
Kui jah, siis on Teil kõrge risk haigestuda jala arterite ateroskleroosi.

Jala arterite ja vererõhu kontrollimine toimub kolmapäeval, 3. juunil alates 10.00 Haljala Päevakeskuses, Schönbergi tee 1 (lasteaia maja).

Vastuvõtule tuleb ette registreerida tööpäevadel kell 9 -12 tel 5698 5633.

Eriti on oodatud inimesed, kellel esineb sageli säärelihastes valu ja krambihoo!

Protseuur maksab 8 eurot.
Hooli endast ja tule kontrolli!

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

JAANITULI
Varangu pargis
20. juunil kell 20.00
Tantsuks mängib ERGO
Mängud ja võistlused.

Meie hulgast on lahkunud...

Hubert Mardi
01.02.1933 - 18.04.2015
Anna Kaasik
03.08.1933 - 03.05.2015
Tiit Luht
05.07.1968 - 08.05.2015
Andres Järve
29.11.1947 - 15.05.2015

Õnnitleme vanemaid...

Mariliis Teedla ja Janno Kalda
Marleen Kalda 17.04.2015

Piia Pilv ja Risto Liiv
Magnus Liiv 24.04.2015

Liisa Kuhhi ja Marek Bankiir
Mai Bankiir 12.05.2015

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

97	Stella Tamm	15. juuni
88	Johannes Arikainen	24. juuni
84	Silvi Toome	19. juuni
	Vilma Kivja	27. juuni
83	Ester Penjam	16. juuni
82	Vive Vellak	07. juuni
81	Õie-Miralda Korsten	20. juuni
80	Oskar Kendra	09. juuni
75	Mare Ellamaa	06. juuni
	Milvi Mölder	10. juuni
	Lii Liivak	14. juuni
	Aarne Reineberg	17. juuni
	Marge Rannu	20. juuni
70	Elle Heinlaid	01. juuni
65	Silvi Laanvee	13. juuni
	Viive Tõhk	20. juuni
	Silvi Lutter	22. juuni
60	Jaan Säkk	06. juuni
	Eha Keskküla	08. juuni
	Mare Meerits	25. juuni
55	Ants Salmistu	04. juuni
	Tiina Taimsaar	05. juuni
	Eddi Tomband	25. juuni
	Eve Milk	30. juuni
50	Taavi Toomejõe	09. juuni
	Urmas Tamberg	25. juuni